

**ПРАВИЛА И КРИТЕРИИ ЗА КАТЕГОРИЗАЦИЯ НА КЛИЕНТИТЕ
НА „ТОКУДА БАНК” АД КАТО ИНВЕСТИЦИОНЕН ПОСРЕДНИК**

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. Настоящите Правила имат за цел да посочат критериите, въз основа на които ще бъдат категоризирани клиентите на „Токуда Банк“ АД в качеството ѝ на инвестиционен посредник (наричана по-долу за краткост Банката/ИП). Правилата са съобразени с изискванията на следните нормативни актове:

1. Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (Директива 2014/65/ЕС);
2. Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената по т. 1 директива;
3. Закон за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ);
4. Наредба №38 за изискванията към дейността на инвестиционните посредници (НИДИП).

Чл.2. В зависимост от характеристиките, които притежават, клиентите на Банката попадат в една от изброените по-долу три категории.

Чл.3. Инвестиционният посредник информира клиентите си на траен носител относно всяко право на клиента да иска различна категоризация и относно всички ограничения на равнището на защита на клиента, до които това би довело.

Чл.4. Инвестиционният посредник може по собствена инициатива или по искане на съответния клиент да третира клиента по следния начин:

- а) да счита клиент, който в противен случай би бил категоризиран като приемлива насрещна страна, за професионален или непрофесионален клиент;
- б) да счита клиент, който се счита за професионален клиент за непрофесионален.

Глава втора КАТЕГОРИИ КЛИЕНТИ

I. Професионални клиенти

Това е клиент, който притежава опит, знания и умения, за да взема самостоятелно инвестиционни решения и правилно да оценява естеството и рисковете, свързани с инвестирането във финансови инструменти. Лице, категоризирано като а професионален клиент, следва да отговаря на следните критерии:

1. Клиенти, които се смятат за професионални клиенти по отношение на всички инвестиционни услуги, инвестиционни дейности и финансови инструменти.

1.1. Лица, за които се изисква издаването на лиценз за извършването на дейност на финансовите пазари или чиято дейност на тези пазари е регулирана по друг начин от националното законодателство на държава членка, независимо от това дали е съобразено с директива на Европейския съюз, както и лица, получили лиценз за извършване на тези дейности или по друг начин регулирани от законодателството на трета държава, както следва:

- а) кредитни институции;
- б) инвестиционни посредници;

в) други финансови институции, които подлежат на лицензиране или се регулират по друг начин;

г) застрахователни дружества;

д) колективни инвестиционни схеми и техните управляващи дружества;

е) пенсионни фондове и пенсионно-осигурителните дружества;

ж) лица, които търгуват по занятие за собствена сметка със стоки или стокови деривати;

з) местни дружества

и) други институционални инвеститори.

1.2. Големи предприятия, които отговарят поне на две от следните условия:

а) балансово число – най-малко левовата равностойност на 20 000 000 евро;

б) нетен оборот – най-малко левовата равностойност на 40 000 000 евро;

в) собствени средства – най-малко левовата равностойност на 2 000 000 евро.

1.3. Национални и регионални правителства, държавни органи, които участват в управлението на държавния дълг, централни банки, международни и над-национални институции като Световната банка, Международният валутен фонд, Европейската централна банка, Европейската инвестиционна банка и други подобни международни организации.

1.4. Други институционални инвеститори, чиято основна дейност е инвестиране във финансови инструменти, включително лица, които извършват секюритизация на активи или други сделки за финансиране.

2. Клиенти, които могат да бъдат смятани по тяхно искане за професионални клиенти.

2.1. Идентификационни критерии:

Клиентите трябва да отговарят най-малко на два от следните критерия:

а) през предходните четири тримесечия лицето е сключвало средно за тримесечие по 10 сделки със значителен обем на съответен пазар;

б) стойността на инвестиционния портфейл на лицето, който включва финансови инструменти и парични депозити, е повече от левовата равностойност на 500 000 евро;

в) лицето работи или е работило във финансовия сектор не по-малко от една година на длъжност, която изисква познания относно съответните сделки или услуги.

3. Процедура за идентифициране на клиенти за „професионални клиенти“ по тяхно искане.

Клиенти извън тези по раздел I по-горе, включително организации от публичния сектор, местни държавни органи, общините и частни индивидуални инвеститори, може да поискат от Инвестиционния посредник спрямо тях да не се прилагат някои от изискванията, приложими за непрофесионалните инвеститори. Инвестиционният посредник може да третира такива клиенти като непрофесионални, ако те отговарят на посочените по-долу изисквания и при спазване на описаната процедура. За да бъдат третирани като професионални клиенти, посочените лица могат да поискат да бъдат третирани като професионални клиенти при спазване на следната процедура:

Инвестиционният посредник не може да приема, че лицата по т. 2.1 по-горе притежават знания и опит за пазара, сравними с тези на лицата по точка 1 по-горе, без да извърши необходимата оценка. Инвестиционният посредник извършва оценка на знанията и опита на клиента от гледна точка на това дали клиентът може да взема инвестиционни решения и да поема рисковете, свързани с конкретните сделки и услуги. Оценката се извършва по отношение на лицата, които управляват и представляват клиента или които имат право да извършват съответните сделки от негово име и за негова сметка.

3.1. Клиентите трябва да поискат писмено пред Инвестиционния посредник да бъдат третирани като професионални клиенти общо или във връзка с определени инвестиционни услуги или сделки или с определен вид сделки или Инвестиционен продукт.

3.2. Инвестиционният посредник е длъжен да предупреди в писмен вид клиента на траен носител, че той няма да се ползва от съответната защита при предоставянето на услуги и извършването на дейности от Инвестиционния посредник, както и от правото да бъде компенсирани от Фонда за компенсирани на инвеститорите.

3.3. Клиентът трябва да декларира в отделен от договора документ, че е уведомен за последиците по т.3.2.

3.4. Преди да вземе решение клиентът да бъде третиран като професионален клиент, Инвестиционният посредник трябва да предприеме необходимите действия, за да е сигурен, че клиентът отговаря на изискванията на т.2.1.

4. Професионалният клиент има право да поиска промяна в условията на договора между него и Инвестиционния посредник с цел осигуряване по-висока степен на защита за клиента.

5. Инвестиционният посредник осигурява по-висока степен на защита за клиент по негово искане, когато клиентът прецени, че не може правилно да оцени и управлява рисковете, свързани с инвестирането във финансови инструменти. По-високата степен на защита се предоставя въз основа на писмено споразумение между инвестиционния посредник и клиента, в което изрично се посочват конкретните услуги, дейности, сделки, финансови инструменти или други финансови продукти, във връзка с които на клиента ще се осигурява по-висока степен на защита.

II. Приемлива насрещна страна

6.1. За „**Приемлива насрещна страна**” се считат следните лица: Инвестиционен посредник, кредитна институция, застрахователно дружество, колективна инвестиционна схема, управляващо дружество, пенсионен фонд, пенсионно-осигурително дружество, други финансови институции, които имат лиценз или са регулирани от законодателството на Европейския съюз и на държавите-членки, националните правителства, държавни органи, които управляват държавен дълг, централни банки и международни институции, както и такива лица от трети държави, спрямо които се прилагат изисквания, еквивалентни на изискванията на законодателството на Европейския съюз.

6.2. За приемливи насрещни страни могат да се считат и други лица, които отговарят на определените с чл. 71 от Делегиран регламент (ЕС) № 2017/565 изисквания, включително лица от трети държави.

6.3. В случай на нареждане на клиент, който е лице от друга юрисдикция, инвестиционният посредник отчита дали клиентът е определен като приемлива насрещна страна съгласно законодателството на държавата, в която клиентът е установен. Клиентът предоставя преведен и легализиран документ на посредника, че е лицензиран или регулиран, както е посочено в т.6.1 по-горе.

6.4. При сключването на сделка със или за приемлива насрещна страна по т. 6.2. и 6.3. инвестиционният посредник следва да разполага с изричното потвърждение от лицето, че е съгласно да бъде третирано като приемлива насрещна страна.

6.5. В случай, че по закон в съответствие с член 30, параграф 3 от Директива 2014/65/ЕС в Република България бъдат признати като приемлива насрещна страна и други предприятия (които изпълняват предварително определените пропорционални изисквания, включително количествени прагове) и такова предприятие поиска третиране като приемлива насрещна страна, се прилага следната процедура:

6.5.1. инвестиционният посредник предоставя на клиента ясно писмено предупреждение на траен носител относно последствията за клиента от такова искане, включително видовете защита, които клиентът може да загуби;

6.5.2. клиентът потвърждава писмено на траен носител искането за третиране като приемлива насрещна страна или като цяло, или по отношение на една или повече инвестиционни

услуги или сделка, или видове сделки или продукти, както и това, че разбира последиците от загубата на защита в резултат на искането.

7. При сключването на сделки със или за приемливи насрещни страни инвестиционният посредник спазва изискванията по чл. 71 от Делегиран регламент (ЕС) № 2017/565.

8.1. Всяко лице, определено като приемлива насрещна страна от Инвестиционния посредник, може изрично да поиска да не се третира като такава страна изцяло или за конкретна сделка.

8.2. Когато лице, определено като приемлива насрещна страна, поиска да не бъде третирано като такава и инвестиционният посредник се съгласи, това лице ще се третира като професионален клиент, освен ако изрично не е поискало да бъде третирано като непрофесионален клиент.

8.3. Искането се изготвя в писмена форма на траен носител и указва дали третирането като непрофесионален клиент или като професионален клиент се отнася за една или повече инвестиционни услуги или сделки, или за един или повече видове сделки или продукти.

8.4. Когато приемлива насрещна страна изрично поиска третиране като непрофесионален клиент, инвестиционният посредник третира приемливата насрещна страна като непрофесионален клиент, прилагайки разпоредбите по отношение на исканията за третиране като непрофесионален клиент.

III. Непрофесионални клиенти

9. Всички клиенти, които не принадлежат към никоя от горните категории. Тази група клиенти се ползва с най-високо ниво на защита.

Инвестиционните посредници информират клиентите си на траен носител относно всяко право на клиента да иска различна категоризация и относно всички ограничения на равнището на защита на клиента, до които това би довело.

Настоящите Правила са приети от Управителния съвет на „Токуда Банк“ АД с протокол №770/10.05.2018 г., влизат в сила от датата на приемането им и отменят „Правила и критерии за квалификация на клиентите на ИП „Токуда Банк“ АД“, приети с протокол №680/04.11.2015 г. от Управителния съвет на Токуда Банк АД.